Lietas Nr. C30400516
Lietas arhīva Nr. C-0934-16/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2016. gada 3. novembrī

Ogres rajona tiesas tiesnesis A.Naglis
ar tiesas sēžu sekretāri K.Ūdrīti-Rāznu
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/
atbildētājam /pers. B/
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2016.gada 20.oktobrī civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "EuroPark Latvia" maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. B/.

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 4. decembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemts SIA "EuroPark Latvia" (turpmāk tekstā – Prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - Atbildētājs).

2016. gada 1. martā Civilprocesa likuma 32.^{1}panta kārtībā lieta nosūtīta izskatīšanai Ogres rajona tiesai (lietas 213.lapa).

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājs sniedz priekšapmaksas autostāvvietu pakalpojumus, t.i., par maksu nodrošina iespēju novietot transportlīdzekļus tā apsaimniekotajās transportlīdzekļu stāvvietās (turpmāk - autostāvvietas). Pakalpojums tiek nodrošināts, pamatojoties uz līgumu, kas ar konkludentām darbībām tiek noslēgts starp klātneesošām pusēm, tām secīgi izsakot savu gribu saistīties. Līguma saturu veido autostāvvietu lietošanas noteikumi (turpmāk - Noteikumi), kas izvietoti pie iebrauktuvēm autostāvvietās, kā arī autostāvvietu teritorijā pie kases automātiem.

Atbildētājs laika periodā no 2010.gada 2.septembra līdz 2012.gada 21.martam bija transportlīdzekļa /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ reģistrētais turētājs un laikā no 2013.gada 22.novembra līdz 2015.gada 13.martam - transportlīdzekļa /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ reģistrētais turētājs.

Atbildētājs laika periodā no 2010.gada 14.oktobra līdz 2014.gada 3.decembrim izmantojis Prasītāja sniegtos maksas autostāvvietu pakalpojumus, novietojot tā turējumā esošos transportlīdzekļus Prasītāja autostāvvietās, taču par saņemtajiem pakalpojumiem samaksu Atbildētājs nav veicis.

Prasītāja kontrolieri konstatējuši, ka Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietās /adrese/, (autostāvvietas kods BR), /adrese/ (autostāvvietas kods GB), /adrese/ (autostāvvietas kods MS), /adrese/ (autostāvvietas kods TN), /adrese/ (autostāvvietas kods VR), kā arī transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā /adrese/ (autostāvvietas kods TN), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 47 reizes, tādējādi pieļaujot 47 līgumu pārkāpumus.

No 47 līgumiem 20 līgumi paredz līgumsodu 8 LVL (kas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa 1 EUR=0,702804 LVL sastāda EUR 11,38) apmērā, 17 līgumi paredz līgumsodu 18 LVL jeb 25,61 EUR apmērā, 10 līgumi paredz līgumsodu 11,00 EUR apmērā, līdz ar to kopējais līgumsoda apmērs ir 772,97 EUR. Lai gan Atbildētājam tika nosūtīts 19.12.2012. Brīdinājums par parāda samaksu, Atbildētājs līgumsoda samaksu nav veicis.

Prasītājs paskaidro, ka pirms vēršanās tiesā nav ticis izmantots mediācijas process, uzskata, ka šajā lietā mediācijas process nebūs iespējams, līdz ar ko Prasītājs nepiekrīt izmantot mediāciju. Lūdza, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam līgumsodu 772,97 EUR apmērā, kā arī visus tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1428., 1535., 1537., 1587., 1716., 2347.panta otro daļu, Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3. un 5.punktu, 2.pantu, 19.panta pirmo daļu, 43.^{2} panta ceturto un sesto daļu, 44.panta otro un trešo daļu.

[1.2] 2016. gada 23. februārī tiesā saņemts Atbildētāja rakstveida paskaidrojums prasības pieteikumam (lietas 203.-206.lapa), kurā Atbildētājs norāda, ka prasību neatzīst šādu iemeslu dēļ:

1. Starp pusēm nepastāv un nav pastāvējušas nekādas līgumiskas attiecības attiecībā uz pieteikumā minētajiem 47 gadījumiem, jo Prasītājs nav pierādījis, ka ar pieteikumā norādītajām automašīnām, kuras parasti izmantoja visi biroja darbinieki, norādītajos laikos un vietās brauca tieši Atbildētājs.
2. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs Prasītāja piemērotos līgumsodus 08.10.2015. lēmumā Nr.2-pk atzinis par pretlikumīgiem.
3. Civillikuma 2347.panta otrā daļa, uz kuru atsaucas Prasītājs, nav attiecināma uz Atbildētāju, jo tā neparedz līgumsodu, bet zaudējumu atlīdzināšanu par darbību, kuru Atbildētājs nav veicis, turklāt par miesas bojājumu nodarīšanu.
4. Ceļu satiksmes likuma 44.pants, uz kuru atsaucas Prasītājs, nav attiecināms uz šo lietu, jo uz šā panta pamata drīkst prasīt zaudējumu atlīdzību, ja tie radušies ceļu satiksmes drošību reglamentējošo aktu pārkāpumu gadījumā, kas šajā gadījumā nav noticis.
5. Nav saprotama Prasītāja atsaukšanās uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta pirmo daļu un administratīvā pārkāpuma procesu civillietā, sagrozīti atsaucoties uz Satversmes tiesas spriedumu.
6. Attiecībā uz visām prasībām saistībā ar automašīnu /TL marka/ /Nr/ (/TL numurs/) ir iestājies noilgums saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu, jo Atbildētājs nekad nav saņēmis Prasītāja 2012.gada 19.decembra brīdinājumu par parāda piedziņu, jo no 2012.gada 3.septembra līdz 2013.gada 9.maijam atradās ieslodzījumā.
7. Prasītājs nav pievienojis pierādījumus par līguma noteikumu saturu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā lūdza, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

[2] Pamatojoties uz pušu lūgumiem, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu tiesa nolēma lietu izskatīt tiesas sēdē, par ko likumā noteiktajā kārtībā paziņots lietas dalībniekiem.

[3] Tiesas sēdē Prasītāja pārstāvis uz pilnvaras pamata /pers. A/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamata, lūdza apmierināt prasību pilnā apmērā. Uzskatīja, ka izlīgums nav iespējams. Ņemot vērā Atbildētāja iebildumus, papildus paskaidroja, ka saistībā ar līguma

noslēgšanu līgumslēdzējiem klātneesot un attiecībā uz līgumsodu ir pieņemts Rīgas apgabaltiesas 21.11.2011. spriedums lietā Nr.C27219909 un Augstākās tiesas Senāta rīcības sēdes lēmums. Konkrētajā gadījumā īpašnieks ir līzinga kompānija, bet turētājs ir Atbildētājs. Ņemot vērā Ceļu satiksmes likuma 44.pantā, Civillikuma 2347.pantā, Ceļu satiksmes likuma 2.panta otrajā daļā noteikto, mantiskajās attiecībās atbildība ir transportlīdzekļa turētājam. Nav ziņu, ka bijis cits vadītājs. Likums paredz līguma noslēgšanu starp klātneesošām personām, tāpēc Prasītājs nenoskaidro transportlīdzekļa vadītāju. Patērētāju tiesību aizsardzības centra lēmums, uz kuru atsaucās Atbildētājs, pirmkārt, attiecas uz līgumsodu atkārtotu piemērošanu, kas nav attiecināms uz konkrētu situāciju, otrkārt, uz līgumsoda ierobežošanu līdz 10 %, kad samaksa ir veikta daļēji, taču konkrētajā gadījumā samaksa nav veikta vispār. Uzskata, ka noilgums nav iestājies, jo 2012. gada decembrī Prasītājs ir sūtījis brīdinājumu Atbildētājam, sūtījumu saņēma Atbildētāja pilnvarotā persona. Prasītājs ir izlietojis atgādinājuma tiesību. Atbildētājam bija zināms par Prasītāja izrakstītajām kvītīm, tas izriet no iesniegtā 09.04.2012. intervijas raksta. Fotogrāfijas pierāda, ka automašīna bija novietota zem autostāvvietas lietošanas noteikumu stenda. Var iesniegt citus rakstveida pierādījumus, ka noteikumi atradušies autostāvvietās. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs jau 2011.gadā ir vērtējis līgumsodu 18 LVL apmērā un nav atzinis to par nesamērīgu. Katrā autostāvvietā ir novietota zīme "Maksas autostāvvieta", turklāt pie noteikumiem var pieiet un izlasīt, ja ir tāda vēlme. Ar noteikumiem var iepazīties arī internetā. Likumā nodibināta prezumpcija, ka transportlīdzekli lieto turētājs. Turētājs pat var nebūt reģistrēts, bet uz kāda līguma pamata var lietot transportlīdzekli. Konkrētajā lietā turētājs ir reģistrēts un tas ir Atbildētājs. Ja automašīna bija iznomāta citai personai, Atbildētājam tas jāpierāda. Civillikuma 2347.pants attiecas nevis uz miesas bojājumiem, bet uz paaugstinātas bīstamības avota turētāja atbildību kā tādu, ne tikai deliktatbildību. Prasītājam nedz no likuma, nedz no līguma neizriet pienākums noskaidrot, kas ir lietojis automašīnu. Atbildētājs nav norādījis uz automašīnas lietotāju pēc tam, kad Atbildētājam kā turētājam tika nosūtīts brīdinājums. Civillikuma 2347.pants jāattiecina uz to personu, kura rīcība nevis profesionālā darbība ir saistīta ar paaugstinātas bīstamības avotu. Satversmes tiesas spriedumā norādīts uz transportlīdzekli kā paaugstinātas bīstamības avotu. Praksi par administratīvajiem pārkāpumiem minēja kā piemēru. Ceļu satiksmes likuma 2.pants nosaka likuma mērķi, tajā skaitā otrā daļa nosaka transportlīdzekļa turētāja civiltiesisko atbildību, tādējādi regulējot arī līgumiskās attiecības. Konkrētajā gadījumā ir notikusi saistību neizpilde. Atbildētājs nav pierādījis ar līgumiem, lieciniekiem u.tml., ka automašīnas lietojušas citas personas. Videokameras autostāvvietās novietotas, lai konstatētu nevis vadītāju, bet automašīnas numuru. Prasītājs nenoliedz, ka ir lietojis konkrētas automašīnas, turklāt ir bijis to turētājs. No likumā noteiktās definīcijas izriet, ka pusei, kura iebilst, ir pienākums pierādīt to, citādi tiek prezumēts, ka līgums tiek slēgts ar turētāju.

Atbildētājs prasību neatzina, uzskatīja, ka izlīgums nav iespējams. Papildus paskaidroja, ka pie noteikumu stendiem ir dzeltenā līnija, līdz ar ko nav iespējams piebraukt tuvāk un iepazīties ar noteikumiem. Nevarēja lietot automašīnu 8 mēnešus, kad atradās ieslodzījumā. No sava telefona numura ir maksājis par pakalpojumiem gadījumos, kad pats ir izmantojis autostāvvietu pakalpojumus. Vienmēr veic visus maksājumus. Automašīna nevar noslēgt līgumu. Juridiskā persona nevar lietot automašīnu. Prasītājam ir iespēja noskaidrot īsto vadītāju, autostāvvietās ir videokameras. Satversmes tiesa ir spriedusi gan par autostāvvietām, gan par fotoradariem. Prasītājam bija jālūdz Atbildētājam norādīt personu, kura vadīja automašīnu, tad viņam būtu iespēja izmantot prasības tiesību. Jebkurš ir devis savu automašīnu citam lietotājam, nenoslēdzot līgumu. Automašīnu lietoja visi biroja darbinieki, ir devis automašīnu arī draudzenei. Būt turētājam nenozīmē veikt darbības ar paaugstinātas bīstamības avotu. Ceļu satiksmes likuma normas nav attiecināmas uz civiltiesisku strīdu. Civillikuma 1776.pants paredz, ka cietušajam ir jāveic pasākumi, lai novērstu zaudējumus, ko Prasītājs nav izdarījis. Bija vairāki palīgi, kuri lietoja automašīnas. Pat, ja būtu nomas līgumi, uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi Atbildētājs nebūtu varējis tos iesniegt, jo tie ir iznīcināti pēc glabāšanas termiņiem. Prasītājs pēc diviem gadiem nosūtījis pirmo ierakstītu vēstuli, pirms tam Lindorff sūtījis neparakstītus brīdinājumus bez pilnvaras, kurus Atbildētājs iznīcinājis "šrēderī". Tādējādi Prasītājs nav ievērojis pienācīgu rūpību. Atbildētājam nav iespējams iesniegt nekādus pierādījumus. Vismaz 90% gadījumu automašīnas lieto citas personas.

Motīvu daļa

[4] Noklausījusies tiesas sēdē lietas dalībnieku sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un izvērtējusi prasības pieteikumā un rakstveida paskaidrojumos izklāstītos argumentus un lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

[4.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā nav strīda par to, ka Prasītājs sniedz priekšapmaksas autostāvvietu pakalpojumus, t.i., par maksu nodrošina iespēju novietot transportlīdzekļus tās apsaimniekotajās transportlīdzekļu stāvvietās (turpmāk - autostāvvietas).

Prasītājs norādījis, ka autostāvvietas atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumiem Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk - Ceļu satiksmes noteikumi) ir apzīmētas ar 533.ceļa zīmi „Maksas stāvvieta", tādējādi sniedzot informāciju par to, ka visa autostāvvietas teritorija ir maksas stāvvieta. Papildus ceļa zīmei pie autostāvvietu iebrauktuvēm un autostāvvietu teritorijā pie kases automātiem ir uzstādīti speciāli stendi ar autostāvvietu lietošanas noteikumiem (turpmāk - Noteikumi). Persona, būdama informēta, ka konkrētajā vietā ir ierīkota maksas autostāvvieta un tiek piedāvāts maksas pakalpojums, var iepazīties ar šī maksas pakalpojuma saņemšanas nosacījumiem, izlasot Noteikumus. Pēc iepazīšanas ar Noteikumiem persona var brīvi izvēlēties - novietot transportlīdzekli maksas autostāvvietā un tādejādi piekrist autostāvvietas lietošanas nosacījumiem, tajā skaitā uzņemties pienākumu veikt pakalpojuma priekšapmaksu, vai arī neizmantot Prasītāja sniegto pakalpojumu, tādejādi noraidot piedāvātā pakalpojuma nosacījumus. Noteikumi ir uzskatāmi par Prasītājas publisku oferti slēgt līgumu par autostāvvietas lietošanu. Brīdī, kad persona novieto transportlīdzekli stāvēšanai paredzētajā vietā, viņa pieņem Prasītāja publisko oferti, tādējādi atbilstoši Civillikuma 1428., 1535. un 1537.pantam ar konkludentām darbībām tiek noslēgts civiltiesisks līgums starp klāt neesošām pusēm, tām secīgi izsakot savu gribu saistīties. Noslēgtā līguma saturu veido attiecīgie Noteikumi. Pienākums izpildīt līgumu pamatojams ar Civillikuma 1587.pantu.

Tiesa konstatē, ka minētais vairākkārt atzīts arī tiesu praksē (*skat., piemēram, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 1.marta spriedumu civillietā Nr.C30588110, 2015.gada 10.augusta spriedumu civillietā Nr.C33256514, 2016.gada 29.septembra spriedumu lietā Nr.C31342815*).

Atbilstoši Noteikumos jeb līgumos par autostāvvietas lietošanu paredzētajam maksa par autostāvvietas izmantošanu jāveic priekšapmaksas veidā par visu paredzēto autostāvvietas izmantošanas laiku. Pienākuma norēķināties par sniegto pakalpojumu izpildes pastiprinājumam Prasītājam ir paredzētas tiesības prasīt soda naudu. Noteikumu ievērošanas kontroli veic Prasītāja atbildīgie kontroles dienesta darbinieki jeb kontrolieri. Proti, kontrolieri regulāri apseko Prasītāja autostāvvietas un kontrolē, vai ir veikta autostāvvietas lietošanas priekšapmaksa, pārbaudot, vai Noteikumos paredzētajā kārtībā uz transportlīdzekļa paneļa aiz priekšējā vējstikla ir atstāta autostāvvietas kases automāta izdota biļete vai abonementa karte, un pārliecinās par šo dokumentu atbilstību Noteikumu prasībām. Konstatējot, ka transportlīdzeklis novietots autostāvvietā, neveicot samaksu par autostāvvietas lietošanu, tiek izrakstīta soda kvīts, piemērojot Noteikumos paredzētās sankcijas. Noteikumu pārkāpumi tiek fiksēti ar tehnisko līdzekļu palīdzību, veicot fotouzņēmumus.

Tādējādi no līguma Noteikumiem izriet Prasītāja pienākums nodrošināt iespēju autostāvvietā novietot atbilstoši normatīvajiem aktiem reģistrētu transportlīdzekli, turpretim personas, kas to lieto, pienākums ir norēķināties par saņemto pakalpojumu, bet, pārkāpjot Noteikumus, tajā skaitā neveicot

samaksu par autostāvvietas lietošanu, maksāt Noteikumos noteikto soda naudu, kas tiek norādīts soda kvītī.

Lietā netiek apstrīdēts fakts, ka Atbildētājs laika periodā no 2010.gada 2.septembra līdz 2012.gada 21.martam bija transportlīdzekļa /TL marka/ /Nr/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ reģistrētais turētājs un laikā no 2013.gada 22.novembra līdz 2015.gada 13.martam transportlīdzekļa /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ reģistrētais turētājs, ko apliecina VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija" 2015.gada 25.augusta izziņa Nr.12.21/3762 (lietas 31.-32.lapa).

Prasītājs norāda, ka laika periodā no 2010.gada 14.oktobra līdz 2014.gada 3.decembrim Prasītāja kontrolieri konstatējuši, ka Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietās /adrese/, (autostāvvietas kods BR), /adrese/ (autostāvvietas kods GB), /adrese/ (autostāvvietas kods MS), /adrese/ (autostāvvietas kods TN), /adrese/ (autostāvvietas kods VR), kā arī transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā /adrese/ (autostāvvietas kods TN), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 47 reizes.

Prasītājs lietā ir iesniedzis Autostāvvietas /adrese/, lietošanas noteikumus (apstiprināti ar SIA „EuroPark Latvia" valdes 2010.gada 1.aprīļa rīkojumu Nr.TN4?4/01.04.10.), Autostāvvietas /adrese/, lietošanas noteikumus (apstiprināti ar SIA „EuroPark Latvia" valdes 2013.gada 29.novembra rīkojumu Nr. 4-18/29.11.2013.), Autostāvvietas Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 112 un P.Brieža iela 33A, lietošanas noteikumus (apstiprināti ar SIA „EuroPark Latvia" valdes 2011.gada 23.marta rīkojumu Nr.4-4/23.03.11.), Autostāvvietas Rīgā, Baznīcas ielā 20/22, lietošanas noteikumus (apstiprināti ar SIA „EuroPark Latvia" valdes 2008.gada 15.decembra rīkojumu Nr. GB 4-32/15.12.08.), Autostāvvietas Rīgā, Muitas ielā 4, lietošanas noteikumus (apstiprināti ar SIA „EuroPark Latvia" valdes 2008.gada 6.oktobra rīkojumu Nr.MS 4-27/06.10.08.), Autostāvvietas Rīgā, Muitas ielā 4, lietošanas noteikumus (apstiprināti ar SIA „EuroPark Latvia" valdes 2010.gada 26.jūlija rīkojumu Nr.4-8/26.07.10.) (lietas 15.-28.lapa), kuri nosaka, tajā skaitā, arī soda naudas piemērošanas kārtību un tās apmēru.

Ievērojot, ka ar 2014.gada 1.janvāri Latvijas oficiālā valūta ir euro, Prasītājs soda naudas (prasības pieteikuma saukta – līgumsods) summas, kas līdz 2013.gada 31.decembrim autostāvvietu Noteikumos izteiktas un Atbildētājam piemērotas latos, pārrēķinājis atbilstoši euro maiņas kursam (1 euro = LVL 0,702804) un aprēķinos izteicis euro.

Prasības pieteikumā Prasītājs norādījis uz šādiem Atbildētāja pieļautajiem noteikumu pārkāpumiem:

1. Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā /adrese/ (autostāvvietas kods BR), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 1 reizi. Līdz ar to Atbildētājam saskaņā ar konkrētās autostāvvietas lietošanas Noteikumu otrās daļas 3.punktu par autostāvvietas lietošanas noteikumu pārkāpumu piemērots līgumsods 8,00 LVL jeb 11,38 EUR apmērā.
2. Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā Rīgā, Baznīcas ielā 20/22 (autostāvvietas kods GB), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 1 reizi. Līdz ar to Atbildētājam saskaņā ar konkrētās autostāvvietas lietošanas Noteikumu otrās daļas 4.punktu par autostāvvietas lietošanas noteikumu pārkāpumu piemērots līgumsods 18,00 LVL jeb 25,61 EUR apmērā.
3. Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā Rīgā, Muitas ielā 4 (autostāvvietas kods MS), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 16 reizes. Līdz ar to Atbildētājam saskaņā ar konkrētās autostāvvietas lietošanas Noteikumu 6.punktu par autostāvvietas lietošanas noteikumu pārkāpumiem piemērots līgumsods 18,00 LVL jeb 25,61 EUR apmērā.
4. Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā /adrese/ (autostāvvietas kods TNL), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 17 reizes, bet transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ - 11 reizes, kopā 28 reizes. Līdz ar to Atbildētājam saskaņā ar konkrētās autostāvvietas lietošanas Noteikumu otrās daļas 4.punktu par autostāvvietas lietošanas noteikumu pārkāpumiem 18 gadījumos piemērots līgumsods 8,00 LVL jeb 11,38 EUR apmērā un atbilstoši Noteikumu 5.punktam par autostāvvietas lietošanas noteikumu pārkāpumiem 10 gadījumos piemērots līgumsods 11,00 EUR apmērā.
5. Atbildētājs transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Prasītāja autostāvvietā Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 112 (autostāvvietas kods VR), neveicot pakalpojumu apmaksu Noteikumos paredzētajā kārtībā, novietojis stāvēšanai 1 reizi. Līdz ar to Atbildētājam saskaņā ar konkrētās autostāvvietas lietošanas Noteikumu otrās daļas 3.punktu par autostāvvietas lietošanas noteikumu pārkāpumu piemērots līgumsods 8,00 LVL jeb 11,38 EUR apmērā.

Apkopojot visu līgumu pārkāpumus, Prasītājs konstatējis, ka Atbildētājs ir pieļāvis 47 līgumu pārkāpumus. No 47 līgumiem 20 līgumi paredz līgumsodu 8 LVL jeb 11,38 EUR apmērā, 17 līgumi paredz līgumsodu 18 LVL jeb 25,61 EUR apmērā, 10 līgumi paredz līgumsodu 11,00 EUR apmērā, pavisam kopā 772,97 EUR. Tā kā Atbildētājs līgumsoda samaksu nav veicis nevienā no gadījumiem, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja kopējo līgumsodu summu 772,97 EUR apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka laika periodā no 2010.gada 14.oktobra līdz 2014.gada 3.decembrim Prasītāja norādītajās autostāvvietās norādītajā laikā tika novietotas Atbildētāja turējumā esošās automašīnas, par ko nav veikta samaksa, ko apliecina lietas materiālos esošie rakstveida pierādījumi - fotogrāfijas, uz kurām ir automašīnu identificējošā informācija, attiecīgā datuma un laika atzīme, kā arī soda kvītis, kas satur nepieciešamo informāciju par pārkāpumu un piemēroto sodu, kuras apkopotas vienotā sarakstā (lietas 33.-181.,29.-30.lapa).

[4.2] Par nepamatotiem tiesa atzīst Atbildētāja iebildumus, ka ar Prasītāja autostāvvietu lietošanas Noteikumiem nav iespējams iepazīties, jo tie nav pienācīgā kārtā izvietoti un autovadītājiem nav pieejami.

Lai gan tiesa secina, ka Atbildētājs neapstrīd prasību tādēļ, ka Atbildētājam nebija pieejami Prasītāja autostāvvietu lietošanas Noteikumi, jo Atbildētājs pēc būtības apstrīd, ka ir izmantojis autostāvvietu pakalpojumus soda kvītīs norādītajā laikā un vietā, tomēr tiesa vērš uzmanību apstāklim, ka ar iesniegto mobilā tālruņa izdruku par veiktajiem darījumiem (lietas 221.-222.lapa) Atbildētājs apliecinājis, ka laika periodā no 2010. gada 27. decembra līdz 2016. gada 19. oktobrim ir vairākkārt izmantojis Prasītāja autostāvvietu pakalpojumus, veicis pakalpojumu apmaksu no sava mobilā tālruņa. Atbildētājs arī tiesas sēdē apgalvojis, ka visos gadījumos, kad pats ir novietojis automašīnu Prasītāja autostāvvietā, ir veicis samaksu. Šo apstākli tiesa vērtē kā netiešu pierādījumu tam, ka Atbildētājam bija zināmi Prasītāja autostāvvietu lietošanas noteikumi. Turklāt minētais arī liecina par nepatiesu Atbildētāja apgalvojumu, ka Atbildētājs nekad nav noslēdzis nevienu līgumu ar Prasītāju, līdz ar ko šajā sakarā izteiktos Atbildētāja iebildumus tiesa vērtē kritiski.

[4.3] Par nepamatotiem tiesa atzīst Atbildētāja iebildumus, ka tieši Prasītājam bija jāpierāda, ka konkrētas automašīnas Prasītāja autostāvvietās ir novietojusi trešā persona, kā arī Prasītājam, ievērojot Civillikuma 1776.pantā noteikto, bija jājautā Atbildētājam, vai automašīnas nav lietojušas trešās personas, ko Prasītājs nav izdarījis, līdz ar ko Prasītājam nav tiesību prasīt saistību izpildi no Atbildētāja kā automašīnu turētāja, bet gan tikai no automašīnu lietotāja, kurš Atbildētājam nav zināms.

Atbildētājs uzskata, ka Prasītājs šajā sakarā nepamatoti atsaucies uz Civillikuma 2347.panta otro daļu, Ceļu satiksmes likuma 44.pantu un 43.^{2} pantu.

Tiesa nepiekrīt Atbildētāja uzskatam, ka Civillikuma 2347.panta otrā daļa attiecināma tikai uz personām, kuru profesionālā darbība ir saistīta ar

paaugstinātu bīstamību apkārtējiem. Šī panta komentāros norādīts, ka Civillikums nedod paaugstinātas bīstamības avota definējumu, bet gan tā veidu informatīvu uzskaitījumu. Vispārīgi ar paaugstinātas bīstamības avota darbību ir jāsaprot jebkura darbība, kuras veikšana (realizācija) rada paaugstinātu varbūtību zaudējumu (kaitējuma) nodarīšanai sakarā ar cilvēka nespēju veikt pilnu kontroli pār to, kā arī darbības, izmantojot transporta līdzekļus, [..] (*skat. A.Bitāns, Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības (1401.-2400.p.), sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Mans īpašums, 1998, 628.lpp*.). Tādējādi darbības, kura saistīta ar paaugstinātas bīstamību apkārtējiem, jēdziens tulkojams plašāk un ar to saprotama jebkura darbība, neaprobežojoties ar reģistrētu profesionālo darbību.

Vienlaikus tiesa atzīst par pamatotu Atbildētāja iebildumu, ka Civillikuma 2347.pantā paredzēta civiltiesiskā atbildība par izdevumu atlīdzināšanu sakarā ar miesas bojājumu nodarīšanu, līdz ar ko secināms, ka Prasītājs šajā pantā paredzētās tiesiskās sekas nepamatoti ir tulkojis paplašināti un konkrētā strīda izšķiršanai šis pants nav piemērojams.

Turpretim Prasītāja atsaukšanos uz Ceļu satiksmes likuma 44.pantu un 43.^{2} pantu tiesa atzīst par pamatotu.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 25.punkts noteic, ka transportlīdzekļa turētājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kura uz tiesiska pamata (mantas īres, nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto transportlīdzekli. Par transportlīdzekļa turētāju nav uzskatāma persona, kas transportlīdzekli lieto uz dienesta vai darba tiesisko attiecību pamata.

Lietā noskaidrots un par to strīda nav, ka Atbildētājs bija spriedumā norādīto transportlīdzekļu reģistrētais turētājs.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktu transportlīdzekļu stāvvietas ir uzskatāmas par ceļu un ir ceļu satiksmei izbūvēta teritorija. Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 5.punktu ceļu satiksme ir attiecības, kas rodas, pārvietojoties pa ceļiem ar transportlīdzekļiem vai bez tiem. Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 2.pantu likuma mērķis ir 1) noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu, un 2) regulēt mehānisko transportlīdzekļu īpašuma, turējuma un lietošanas tiesību iegūšanu, kā arī transportlīdzekļu īpašnieku, turētāju un lietotāju atbildību.

Tiesa atzīst, ka no minētā likuma mērķa izriet, ka attiecības ceļu satiksmē ir gan publisko tiesību, gan arī privāto tiesību regulējuma priekšmets.

Kā jau sprieduma [4.1] punktā norādīts, autostāvvietas atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumiem Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (kas bija spēkā līdz 31.12.2015.) (turpmāk - Ceļu satiksmes noteikumi) bija apzīmētas ar 533.ceļa zīmi „Maksas stāvvieta", tādējādi sniedzot informāciju par to, ka visa autostāvvietas teritorija ir maksas stāvvieta.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmo daļu un Ceļu satiksmes noteikumu 4.punktu minētā ceļa zīme ir saistoša visiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Savukārt Ceļu satiksmes likuma 44.panta pirmā daļā noteic, ka šā likuma vai citu ceļu satiksmes drošību reglamentējošu aktu pārkāpuma rezultātā nodarītais zaudējums ir jāatlīdzina. Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešā daļa noteic, ka gadījumos, kad transportlīdzeklis ir nodots turētājam, par nodarītajiem zaudējumiem atbild turētājs, ja viņš nav vienojies ar īpašnieku par citādu zaudējumu segšanas kārtību. Tomēr, ja turētājs atrodas prombūtnē (ārpus valsts robežām), nav zināma viņa dzīvesvieta vai pilnīga zaudējumu piedziņa no viņa nav iespējama, par zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks.

Tādējādi Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešajā daļā, kas ir speciālā tiesību norma, likumdevējs ir ietvēris atbildības prezumpciju transportlīdzekļa reģistrētajam īpašniekam, bet gadījumā, ja transportlīdzeklis ir nodots turētājam, kā tas ir konstatējams konkrētajā gadījumā, par nodarītajiem zaudējumiem, ko izraisījis transportlīdzeklis, atbild turētājs.

Papildus tiesa norāda, ka Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešās daļas piemērošana līdzīgos strīdos vairākkārt atzīta par pamatotu arī tiesu praksē (*skat., piemēram, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2011.gada 21.novembra spriedumu lietā Nr.C27219909, 2015.gada 10.augusta spriedumu civillietā Nr. C33256514, 2016.gada 29.septembra spriedumu lietā Nr.C31342815*).

Tiesa atzīst, ka analoga transportlīdzekļa īpašnieka (turētāja, valdītāja) atbildības prezumpcija iekļauta arī Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantā. Tulkojot šīs tiesību normas ne vien gramatiski, kā to ir darījis Atbildētājs, bet arī teleoloģiski un sistēmiski, tiesai nerodas šaubas, ka Atbildētājam kā transportlīdzekļu turētājam ir jāatbild par autostāvvietu lietošanas Noteikumu pārkāpumiem, ja vien viņš nepierāda, ka šajos pārkāpumos ir vainojama trešā persona.

Tiesa atzīst par nepamatotu Atbildētāja atsaukšanos uz Satversmes tiesas 2014.gada 24.aprīļa spriedumu lietā Nr.2013-12-01 (turpmāk tekstā arī – Satversmes tiesas spriedums), secinot, ka Prasītājam ir jāpierāda, ka pārkāpumus ir izdarījis tieši Atbildētājs.

Satversmes tiesa 2014.gada 24.aprīļa spriedumā lietā Nr. 2013-12-01 nolēma atzīt Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 92.pantam, ciktāl tas neparedz tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt protokolu – paziņojumu transportlīdzekļa īpašniekam, kurš nav bijis transportlīdzekļa vadītājs brīdī, kad izdarīts transportlīdzekļa apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpums.

Minētā neatbilstība tika novērsta ar grozījumiem Ceļu satiksmes likuma 43.^{2}pantā, kas izdarīti 10.12.2015., kas stājās spēkā 01.01.2016. (panta jaunā redakcija stājās spēkā 01.06.2016.). Šobrīd Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta devītā daļa paredz personai, kura nav bijusi transportlīdzekļa vadītājs, pārsūdzēt augstākā iestādē lēmumu par administratīvā soda piemērošanu, sūdzībā norādot personu, kura pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs. Šādā gadījumā sūdzībā jānorāda attiecīgo personu identificējošie dati un jāpievieno pierādījumi, kas apliecina, ka šī persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs.

Kā pareizi norādījis Prasītājs prasības pieteikumā, Satversmes tiesa 2014.gada 24.aprīļa spriedumā lietā Nr. 2013-12-01 (16.punktā) ir secinājusi, ka Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantā ietvertais regulējums motivē transportlīdzekļa īpašnieku rūpīgi izvēlēties personu, kurai transportlīdzekli var uzticēt. Jo vairāk transportlīdzekļu īpašnieki, kas nodod transportlīdzekļus lietošanā citām personām, apzināsies atbildību par savu rīcību, jo retāk tiks pārkāpti transportlīdzekļu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumi un apdraudēta citu cilvēku dzīvība, veselība vai manta. Tādējādi transportlīdzekļa īpašnieka pamattiesību ierobežojums ar apstrīdēto regulējumu ir noteikts, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības.

Minētajā Satversmes tiesas spriedumā izdarītie secinājumi nekādā mērā nav tulkojami attiecībā uz izskatāmo strīdu tādējādi, ka Prasītājam būtu pienākums noskaidrot personu, kura bija transportlīdzekļu vadītājs. Pienākums norādīt īsto vadītāju ir pašam Atbildētājam, minētais izriet arī no Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas, kas nosaka katrai pusei pienākumu pierādīt tos faktus, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Proti, prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 104.panta pirmā daļa nosaka, ka pušu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra puse cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu (skat. *A.Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna redakcijā, Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 62 lpp*.).

Atbilstoši civillietās nostiprinātajam dispozitivitātes principam lietas dalībniekiem ir personīgas iniciatīvas tiesības un tiesības brīvi rīkoties ar dažādiem aizstāvēšanas līdzekļiem procesā. Lietas dalībnieki var paši izvēlēties, ar kādiem procesuāliem līdzekļiem aizstāvēt savas intereses, piemēram, vai iesniegt rakstveida, vai tikai mutvārdu paskaidrojumus, uzaicināt vai neuzaicināt lieciniekus.

Savukārt tiesa konstatē, ka Atbildētājs atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteikumiem nav pierādījis faktu, ka viņš uz tiesiska pamata būtu nodevis transportlīdzekļus lietošanā trešajai personai, līdz ar ko tiesa atzīst, ka Atbildētājam ir jāuzņemas transportlīdzekļu lietošanas sakarā radītās tiesiskās sekas. Atbildētājam kā transportlīdzekļa turētājam, ja tas ir nodevis transportlīdzekli citai personai lietošanā, regresa kārtībā ir iespējams prasīt samaksāto līgumsodu no personas, kam transportlīdzeklis bija nodots lietošanā.

Tiesas ieskatā nav attaisnojums Atbildētāja apgalvojums, ka 90% gadījumu transportlīdzekļus lieto personas uz mutiskas vienošanās pamata. Izšķirot katru konkrētu strīdu, vērtējami attiecīgā strīda faktiskie un tiesiskie apstākļi un konkrētajā gadījumā Atbildētāja kā transportlīdzekļa turētāja pienākums atbildēt Prasītājam par radītiem zaudējumiem paredzēts tiesību aktos un atsaukšanās uz kādu citu gadījumu faktiskajiem apstākļiem nepelna tiesas ievērību.

[4.4] Kā jau lietā noskaidrots, autostāvvietas lietošanas Noteikumi nosaka pienākumu maksāt soda naudu (prasības pieteikumā saukts - līgumsods).

Atbildētājs paudis neizpratni, kādēļ Prasītājs prasa piedzīt līgumsodu, atsaucoties uz tiesību normām par zaudējumu atlīdzību, proti, Ceļu satiksmes likuma 44.pantu.

Lietā secināts, ka starp Prasītāju un klientu, kas izmanto autostāvvietas pakalpojumus, tiek noslēgts saistībtiesisks līgums.

Civillikuma 1716.pants (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) noteica, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1716.pants (redakcijā, kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī) noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā ir tiesisks pamats par līgumsaistību neizpildi piemērot noteikumus par līgumsodu, proti, līgumsaistībām, kas nodibinātas laika periodā no 2010. gada 14. oktobra līdz 2013.gada 31.decembrim, piemērojama Civillikuma 1716.panta redakcija, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim, savukārt līgumsaistībām, kas nodibinātas laika periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 3. decembrim, ieskaitot, piemērojama Civillikuma 1716.panta redakcija, kas stājusies spēkā no 2014.gada 1.janvāra.

Tiesa atzīst, ka ik reizi, novietojot transportlīdzekli Prasītāja autostāvvietās, Atbildētājs ar konkludentām darbībām noslēdzis jaunu līgumu. Tā kā Atbildētājs, izmantojot Prasītāja sniegtos autostāvvietu izmantošanas pakalpojumus, nav ievērojis autostāvvietu lietošanas Noteikumus, Prasītājs šajos Noteikumos pielīgto soda naudu (līgumsodu) piemērojis pamatoti.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija 2016.gada 29.septembra spriedumā lietā Nr.C31342815 norādīja, ka, lai arī minētajā tiesību normā (Ceļu satiksmes likuma 44.panta trešā daļa), ietverts jēdziens "zaudējumi", nevis līgumsods, Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā, atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta piektajai daļai, kas paredz, ja nav likuma, kas regulē strīdīgo attiecību, tiesa piemēro likumu, kurš regulē līdzīgas tiesiskās attiecības, vērtējot jautājumu par personas atbildību, pastāv pietiekošs pamats minētās tiesību normas piemērošanai.

Līgumsoda piemērošana līdzīgos strīdos, pamatojoties uz minētajām tiesību normām, tiesu praksē vairākkārt atzīta par pamatotu, piemēram, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2011.gada 21.novembra spriedumā lietā Nr.C27219909, uz kuru atsaucās arī Prasītājs, tiesa atzinusi, ka starp SIA "EuroPark" un automašīnas īpašnieku noslēgts distances līgums un, atsaucoties uz Ceļu satiksmes likuma 1.panta 25.punktu un 44.panta trešo daļu, atzinusi par pamatotu soda uzlikšanu automašīnas īpašniekam, kurš nav pierādījis, ka viņam piederošā automašīna uz tiesiska pamata lietošanā bija nodota trešajai personai. Turklāt šajā lietā tiesa nav atzinusi par nesamērīgu piemēroto līgumsodu 18 LVL apmērā. Augstākās tiesas Senāts, izskatot rīcības sēdē kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2011.gada 21.novembra spriedumu, ar 2013.gada 2.aprīļa lēmumu lietā SKC?227/2013 atteica ierosināt kasācijas tiesvedību, tajā skaitā nesaskatot kļūdas materiālo un procesuālo tiesību normu piemērošanā un interpretācijā.

Līdzīgas atziņas ietvertas arī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 1.marta spriedumā civillietā Nr.C30588110, kā arī 2015.gada 10.augusta spriedumā civillietā Nr.C33256514.

Lietā nav strīda par to, ka konkrētajā gadījumā Prasītājs, sniedzot autostāvvietas maksas pakalpojumus, uzskatāms par pakalpojuma sniedzēju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 4.punkta izpratnē, savukārt Atbildētājs šī likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir atzīstams par patērētāju, līdz ar ko konkrētajā gadījumā starp pusēm pastāv tiesiskās attiecības, kuras regulē Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas.

Vērtējot Prasītāja piemērotā līgumsoda samērīgumu atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasībām, tiesa atzīst, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centra (turpmāk tekstā - PTAC) 2015.gada 8.oktobra lēmums Patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā Nr.2-pk, uz kuru atsaucās Atbildētājs, konkrētajā gadījumā nav piemērojams, jo tajā PTAC par netaisnīgiem atzinis līguma noteikumus par līgumsodu, kuri pilnīgas nepildīšanas situācijās par vienu un to pašu līgumisko pārkāpumu paredz atkārtotu līgumsoda piemērošanu un nepienācīgas pildīšanas situācijās paredz līgumsodu, kura kopējā vērtība pārsniedz desmit procentus no maksas par pakalpojumiem, kurus patērētāji ir izmantojuši, bet nav apmaksājuši. Savukārt izskatāmajā lietā nav piemērots neviens no minētajiem līgumsodiem. Turklāt tiesa konstatē, ka šajā PTAC lēmuma nav atzīts par netaisnīgu līgumsods 25 EUR apmērā, kā arī PTAC ir secinājis, ka automašīnas novietošana autostāvvietā ir uzskatāma par Civillikuma 1428.panta pirmajai daļai atbilstošu, pakalpojuma saņēmēja izteiktu darījuma gribas izteikumu („akceptu") un sabiedrības izteikto piedāvājumu noslēgt līgumu („*oferte*"), kas ir izteikta sabiedrības iepriekš sagatavotos līguma noteikumos.

Šajā sakarā tiesa vēlas piebilst, ka gan PTAC, gan Administratīvā rajona tiesa lietā Nr.A420374112 (*skat. Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 17.maija spriedumu lietā Nr.A420374112*), izvērtējot līguma noteikumus, kas paredz transportlīdzekļa īpašnieka atbildības prezumpciju, ko nosaka Ceļu satiksmes likuma 1.panta 25.punkts un 44.panta trešā daļa, gadījumā, ja nav noskaidrots transportlīdzekļa vadītājs, kas novietojis transportlīdzekli autostāvvietā, kā arī, izvērtējot piemēroto līgumsodu 18,00 LVL apmērā, nav atzinusi tos par netaisnīgiem līguma noteikumiem un nekonstatēja Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normu pārkāpumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka līgumsoda samaksas pienākums izriet no pušu nodibinātajām saistībām, kā arī Ceļu satiksmes likuma normām par zaudējumu atlīdzināšanu, tāpat arī tiesa atzīst līgumsodu 772,97 EUR apmērā par atbilstošu Civillikuma un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām.

[4.4] Lietā nav strīda par to, ka konkrētajās tiesiskajās attiecībās Prasītājs ir atzīstams par komersantu Komerclikuma 1.panta pirmās daļas izpratnē, savukārt Atbildētājs konkrētajās tiesiskajās attiecībās ir atzīstams par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē un konkrētajā strīdā atbilstoši Komerclikuma 406. pantā noteiktajam Prasītāja prasījumiem noilguma termiņš ir 3 gadi.

Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem - lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem - lai termiņš jau būtu notecējis.

No lietas materiāliem izriet, ka laika periodā no 2010.gada 14. oktobra līdz 2012.gada 19. janvārim soda kvītis izrakstītas par transportlīdzekļa /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ novietošanu Prasītāja autostāvvietās, bet laika periodā no 2013. gada 5. decembra līdz 2014. gada 3. decembrim soda kvītis izrakstītas par transportlīdzekļa /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ novietošanu Prasītāja autostāvvietās (lietas 30.lapa).

Savukārt prasība tiesā celta 2015. gada 4. decembrī.

Tiesa ņem vērā zinātnes atziņas, ka gadījumā, ja samaksa ir sadalīta pa termiņiem, Civillikuma noteikumi par saistības izpildīšanu īstajam kreditoram, īstajā vietā, laikā un pienācīgā kārtā attiecas uz katru maksājumu atsevišķi. Tas nozīmē, ka prasība par šādiem maksājumiem ir juridiski atsevišķa prasība. „To apstiprina kaut vai Civillikuma 1901.pants, kurā noteikts, ka „periodiskos izpildījumos katram atsevišķam izpildījumam sākas arī sevišķs noilgums, skaitot ar dienu, kad tam iestājas termiņš". Proti, ja katrs atsevišķs periodisks izpildījums ir jāveic, cita starpā īstā laikā, tad likumsakarīgi, ka katra šī atsevišķā periodiskā izpildījuma prasīšanai tiesas ceļā ir savs atsevišķs noilgums„ (*skat., Mg.iur. Edgars Briedis, Jurista vārds, 12.02.2013., Nr. 6 (757)*).

Atbilstoši Civillikuma 1902.-1906.pantā noteiktajam noilgumu pārtrauc prasības celšana tiesā vai šķīrējtiesā, atgādinājums parādniekam par parādsaistībām, kā arī kreditora prasības atzīšana jebkādā veidā no parādnieka puses. No šīm likuma normām izriet, ka likumdevējs ir gribējis noteikt, ka noilgumu pārtrauc personas darbības, ar kurām tiesību aizskārējam tiek darīta zināma vēlēšanās īstenot savas tiesības.

No lietas materiāliem redzams, ka zvērinātu advokātu birojs /Nosaukums D/ 2012. gada 19. decembrī Prasītāja uzdevumā sagatavojis Atbildētājam Brīdinājumu Nr.EPBR-94/12 par parāda piedziņu (turpmāk tekstā – Brīdinājums) (lietas 184.-185.lapa) par pārkāpumiem, par kuriem izrakstītas kvītis no 2010.gada 14.oktobra līdz 2012.gada 19. janvārim.

Tiesa uzskata par nepamatotiem Atbildētāja iebildumus, ka Atbildētājs nekad nav saņēmis šo Brīdinājumu sakarā ar to, ka no 2012.gada 3.septembra līdz 2013.gada 9.maijam atradās ieslodzījumā, tādējādi Atbildētāja ieskatā attiecībā uz automašīnu /TL marka/ /Nr/ (/TL numurs/) ir iestājies noilgums saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu.

Juridiskajā literatūrā ir atzīts, ka kreditora darbības, kas pauž vēlēšanos īstenot savas tiesības, pārtrauc noilgumu (*skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 282.lpp.*). Civillikums paredz vairākus pamatus noilguma pārtraukšanai un viens no tādiem ir atgādinājums (Civillikuma 1905.pants), jo tādējādi kreditors izsaka gribu realizēt savas tiesības. Turklāt līdz atgādinājumam jau notecējušais laiks vairs nav ieskaitāms un sāk tecēt jauns noilguma termiņš.

Tiesa atzīst, ka līdz ar to izvērtējams, vai kreditors ir veicis tādas darbības, kas liecina par viņa patiesu gribu atgādināt parādniekam par parādsaistībām, kas ir pamats noilguma pārtraukšanai.

No lietas materiāliem izriet, ka zvērinātu advokātu birojs /Nosaukums D/ Prasītāja uzdevumā 2012.gada 19.decembra Brīdinājumu Nr. EPBR-94/12 par parāda piedziņu (lietas 184.-185.lapa) ir nosūtījis Atbildētājam apdrošinātā pasta sūtījumā, ko apliecina VAS "Latvijas pasts" 2012.gada 20.decembra kvīts Nr.VV110463527LV (lietas 186.lapa) un VAS "Latvijas pasts" 2013.gada 10.janvāra paziņojums par iekšzemes pasta sūtījuma izsniegšanu (lietas 187.lapa), no kura tajā skaitā arī redzams, ka 2013.gada 7.janvārī sūtījumu uz pilnvaras pamata ir saņēmusi /pers. C/. Ņemot vērā, ka atbilstoši Civillikuma 2289.pantam pilnvarnieka rīcība ir saistoša pilnvaras devējam, atzīstams, ka ne tikai Prasītājs ir veicis visas nepieciešamās darbības, lai pārtrauktu noilgumu, bet arī uzskatāms, ka Atbildētājs brīdinājumu ir saņēmis un apstāklis, ka Atbildētājs šajā laikā atradās ieslodzījumā, šo prezumpciju neietekmē.

Tiesa atzīst, ka faktisko apstākļu pierādīšanā var tikt izmantoti arī netiešie pierādījumi. Civillikums nenoteic noteikta veida pierādīšanas līdzekli, kas varētu apliecināt atgādinājuma paziņošanu parādniekam, līdz ar to prasītāja izmantotie netiešie pierādījumi ir pieļaujami (*skat., piemēram, Zemgales apgabaltiesas 2016.gada 9.augusta spriedumu lietā Nr.C07060813*).

Tiesa konstatē, ka Atbildētājs tiesas sēdē nav noliedzis brīdinājuma vēstuļu saņemšanu no Prasītāja, kā arī uzņēmuma "Lindorff", kas sniedz parādu atgūšanas pakalpojumus, kā arī tas netieši izriet no lietā iesniegtā raksta "Par stāvvietu kvītīm un parādu piedzinējiem", kurš publicēts 2012. gada 9. aprīlī, izdrukas, kurā Atbildētājs norāda, ka ir saņēmis arī kvītis no EuroPark un brīdinājumus no parādu piedzinējiem, taču šos brīdinājumus met miskastē (lietas 217.,218.lapa), tiesas sēdē precizējot, ka metis tos "šrēderī", jo tie nebija parakstīti un tiem nebija pievienotas pilnvaras. Tādējādi secināms, ka Atbildētājam jau 2012. gada 9. aprīlī bija zināms par Prasītāja izrakstītajām kvītīm līdz 2012. gada 9. aprīlim, taču tiesa atzīst, ka Atbildētāja rīcība, apzināti nelasot un iznīcinot jebkāda veida paziņojumus no Prasītāja un nesazinoties ar Prasītāju nolūkā noskaidrot un atrisināt situāciju ārpus tiesas ceļā, norāda uz Atbildētāja negodprātīgu rīcību, pretēju Civillikuma 1.pantā noteiktai, kurai līdz ar to nav jābauda tiesas aizsardzība.

Tādējādi, vērtējot lietā esošos tiešus un netiešus pierādījumus kopumā, tiesa atzīst, ka noilgums lietā nav iestājies.

Pārējos Atbildētāja paskaidrojumos ietvertos argumentus un apsvērumus tiesa nevērtē, jo tiem nav izšķirošas nozīmes un tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

Kā vairākkārt atzinusi arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (skat., piemēram, 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90)). Tiesnešiem jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu).

[4.5] Tādējādi, ņemot vērā sprieduma [4.1] –[4.4] punktā nodibināto, tiesa atzīst, ka Atbildētājam ir nenokārtota maksājuma saistība pret Prasītāju līgumsoda 772,97 EUR apmērā. Prasība par līgumsoda piedziņu ir pamatota un pierādīta, līdz ar ko apmierināma pilnībā, piedzenot no Atbildētāja par labu Prasītājam līgumsodu 772,97 EUR apmērā.

[4.6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo un otro daļu no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 115,95 EUR apmērā (lietas 188.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 EUR apmērā (lietas 189.lapa), kopā piedzenot 120,65 EUR.

[5] Tiesa konstatē, ka lietā ir radušies lielāki ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, nekā tos ir samaksājis Prasītājs, proti 7,50 EUR (lietas 2.lapa), līdz ar ko ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu nesamaksātā summa 2,80 EUR apmērā saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu ir piedzenama no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantā noteiktajam Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27}panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 15., 41., 42., 92.-97.pantu, 189.-193., 195., 204.^{1}, 250.^{18} pantu, 250.^{26} pantu, 250.^{27}pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "EuroPark Latvia", reģistrācijas Nr.40003553023, līgumsodu 772,97 EUR, kā arī tiesas izdevumus 120,65 EUR, kopā 893,62 EUR (astoņi simti deviņdesmit trīs eiro un 62 centi). Samaksa veicama SIA "EuroPark Latvia", reģistrācijas Nr.40003553023, bankas kontā: AS „Swedbank", bankas kods: HABALV22, Konta Nr.LV87HABA0551000942455.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,80 EUR (divi eiro un 80 centi) par labu Tiesu administrācijai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu Tiesu administrācijas labā, maksājumu apliecinoša dokumenta oriģinālu nekavējoties iesniegt Ogres rajona tiesas kancelejā Ogrē, Brīvības ielā 6, 3.stāvā, 301.kabinetā personīgi vai nosūtot pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas (no 2016. gada 3. novembra) Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis A. Naglis